

Ζωρζ Σαρή
«Νινέτ» (σελ. 45-48)

Θεματικά κέντρα του κειμένου

Η μητρική αγάπη και οι μητρικές τύψεις | Οι φοβίες και η «κρίση ταυτότητας» των παιδιών | Ο αποχωρισμός των μελών της οικογένειας | Οι δυσκολίες της αλλαγής περιβάλλοντος

Πρόσωπα

Η Νινέτ | Η Έμμα (μητέρα της Νινέτ) | Ο Προσπέρ (θείος της Νινέτ) | Γίνεται απλή αναφορά και σε άλλα πρόσωπα

Χρόνος

Περίπου το 1920

Τόπος

Παρίσι

Ανάλυση

Βρισκόμαστε στο τρένο με το οποίο η Νινέτ μεταβαίνει από την Αθήνα στο Παρίσι, για να φοιτήσει ως οικότροφος σε ένα κολέγιο.

Καθώς πλησιάζει το τρένο στον προορισμό του, η Έμμα (μητέρα της Νινέτ) εκφράζει στον αδερφό της (Προσπέρ) τις τύψεις και την απογοήτευσή της για την απόφασή της να στείλει τη Νινέτ στο κολέγιο, καθώς θεωρεί ότι τη διώχνει και την απομακρύνει από κοντά της – άρα ότι δεν φέρεται σωστά ως μητέρα.

Καθώς κάνει αυτές τις σκέψεις, ξαναθυμάται τη γέννηση της Νινέτ και τις στιγμές που έχει περάσει μαζί της, και έτσι εκφράζει στον Προσπέρ τη βαθιά αγάπη και στοργή της γι' αυτήν, που την ξεχωρίζει από τις άλλες δύο κόρες της.

Όσο γίνονται όλα αυτά μέσα στην καμπίνα του τρένου, η Νινέτ ξυπνάει από ένα κακό όνειρο και δεν κοιμάται, όπως νόμιζαν η Έμμα και ο Προσπέρ. Έτσι ακούει κρυφά όλο τον διάλογο της μαμάς και του θείου.

Με τα λόγια της μητέρας, διαλύονται όλοι οι φόβοι και το άγχος της σχετικά με την πραγματική της ταυτότητα και με το αν είναι η Έμμα η πραγματική της μητέρα. Οι αμφιβολίες της είχαν δημιουργηθεί από το κακόγουστο αστείο ενός αγοριού στην Οδησό, όταν ήταν ακόμη μικρή, το οποίο και είχε πιστέψει.

Έτσι η Νινέτ νιώθει απέραντη ανακούφιση και όταν την ξυπνάει η μητέρα της, την αγκαλιάζει με μεγάλη χαρά.

Το κείμενο, επίσης, παρουσιάζει τις συναισθηματικές δυσκολίες και την επώδυνη εμπειρία που προκαλεί ειδικά στα παιδιά και στους εφήβους ο αποχωρισμός των μελών μιας οικογένειας και η αλλαγή περιβάλλοντος (π.χ. νέος τόπος διαμονής, νέο σχολείο).

Οι ιστορικές πληροφορίες του κειμένου

Μέσω του κειμένου βλέπουμε την κοσμοπολίτικη ζωή των Ελλήνων της «Διασποράς» (του εξωτερικού), οι οποίοι ζούσαν και ταξίδευαν σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης και του κόσμου και είχαν μια ζωή υψηλού κοινωνικού και οικονομικού επιπέδου.

Αφηγηματικοί τρόποι

Το κείμενο έχει κυρίως ευθύ λόγο (διάλογο) και ορισμένα σημεία με αφήγηση.

Το είδος του αφηγητή

Σε αντίθεση με τη «Νέα Παιδαγωγική» του Ν. Καζαντζάκη, στο κείμενο αυτό ο αφηγητής δεν ταυτίζεται με τον συγγραφέα, δεν συμμετέχει στα γεγονότα και δεν μιλάει σε α΄ πρόσωπο (άρα είναι ετεροδιηγητικός αφηγητής).

Ταυτόχρονα έχει την ικανότητα να γνωρίζει τα συναισθήματα και τις σκέψεις των προσώπων, να «μπαίνει» στο μυαλό και την ψυχή τους (άρα είναι παντογνώστης αφηγητής).

Άλλες αφηγηματικές τεχνικές

Μέσα στο κείμενο εντοπίζουμε τρεις φορές την αφηγηματική τεχνική της αναδρομής στο παρελθόν (αναδρομική αφήγηση). Δύο φορές έχουμε αναφορά σε γεγονότα του μακρινού παρελθόντος (η Έμμα θυμάται τη γέννηση της Νινέτ, ενώ η Νινέτ ξαναθυμάται το περιστατικό με τον Κόλια), και μία φορά γίνεται αναδρομή σε κάτι πολύ πρόσφατο, όταν ο αφηγητής παρουσιάζει ξανά τον διάλογο Έμμας-Προσπέρ μέσα από την «οπτική γωνία» της Νινέτ.

Η γλώσσα του κειμένου

Το κείμενο είναι γραμμένο στη δημοτική, χωρίς ιδιαιτερότητες στο λεξιλόγιο, στη σύνταξη και τη γραμματική.

Εκφραστικά μέσα-σχήματα λόγου

Το κείμενο έχει πολλές μεταφορές, ορισμένες προσωποποιήσεις και εικόνες οπτικές ή/και ηχητικές.

Ασκήσεις

1. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με βάση το κείμενο.

- Οι αδερφές της Νινέτ είναι η _____ και η _____.
- Η Νινέτ είχε γεννηθεί στην _____.
- Στο όνειρο που είδε η Νινέτ βρισκόταν σε μια απέραντη _____ με πολλούς ανθρώπους αλλά δεν έβρισκε τη _____ της.
- Ένα παιδί που λεγόταν _____ είχε πει κάποτε ότι η Νινέτ είναι παιδί μιας _____.
- Ο _____ ήταν ο πατέρας της Νινέτ.

2. Σημειώστε αν είναι σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) οι παρακάτω προτάσεις, με βάση το κείμενο.

- Η Έμμα είχε φοιτήσει στο ίδιο κολέγιο όπου πρόκειται να φοιτήσει και η Νινέτ.
- Η Νινέτ είδε τη μητέρα της να κλαίει.
- Το τρένο φτάνει στο Παρίσι λίγο πριν να βραδιάσει.
- Η Νινέτ μετακόμιζε με όλη την οικογένειά της στο Παρίσι.

3. Βρείτε μια προσωποποίηση και μια οπτική εικόνα (παρουσίαση τοπίου/χώρου) μέσα στο κείμενο.

4. Βρείτε μέσα στο κείμενο δύο σημεία που αποδεικνύουν ότι ο αφηγητής είναι παντογνώστης.